

ZWARE DISCUSSIES IN BOGOTÁ

In de derde week van augustus kon de afdeling Inheemse Zaken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken al een delegatie ontvangen in het kader van de aanvraag van San Martin de Amacayacu en Palmeras om erkenning van het voorouderlijk grondgebied als inheems reservaat.

De reden dat meneer Mamian van Inheemse Mensenrechten van de Verenigde Naties aandrong op deze vergadering is (zo vertelde hij tijdens een bezoek aan San Martin een aantal weken geleden (met blauwe pet op fotos rechts)), dat Inheemse Zaken nog steeds niet met het tweede concept op de proppen is gekomen. Het eerste concept kwam vorig jaar juli en naar de mening van de gemeenschappen, het Nationale Landagentschap (*Agencia Nacional de Tierras – ANT*) en de VN werd hierop eind vorig jaar meer dan voldoende antwoord gegeven. (Nieuwsbrief 75).

De reis naar Bogotá werd geregeld en op 24 augustus j.l. om 9 uur begon de vergadering in een klein zaaltje van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Er waren vier inheemse en een Nederlandse vertegenwoordiger van de gemeenschappen en het Ticuna Cocama en Yagua (TICOYA) inheemse reservaat, twee van de VN, drie van Nationale Parken Colombia, twee van de ANT en vijf van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

San Martin en Palmeras, de VN en ANT geloofden dat er een gesprek met argumenten

zou gaan plaats vinden op deze ochtend. Dat er uitleg gegeven zou worden door alle partijen en dat er duidelijkheid zou komen, waardoor het Ministerie de situatie van San Martin en Palmeras beter zou begrijpen en uiteindelijk een positief concept zou kunnen schrijven.

Helaas was de sfeer vanaf de eerste minuut extreem afstandelijk en grimmig. De vertegenwoordigers van Inheemse Zaken bleken totaal niet bereid om overleg te plegen. Ze waren simpelweg ongeduldig, stug en constant bezig met hun telefoon (foto boven volgende pagina). Het scenario bood weinig uitzicht. De deelnemers stelden zich voor en er

werd nog eens herhaald wat de geschiedenis van San Martin de Amacayacu en Palmeras is in de context van het TICOYA inheemse reservaat. Waarom de erkenning van het voorouderlijk grondgebied als onafhankelijk reservaat een betere optie is, dan de uitbreiding van het bestaande reservaat met dit gebied.

Al in 1982 wilden San Martin en Palmeras erkenning van het voorouderlijk grondgebied als onafhankelijk reservaat. Zonder degelijk overleg werden de twee gemeenschappen rond de eeuwwisseling toch gewoon bij het grote TICOYA reservaat gevoegd.

Tijdens de bijeenkomst in april 2013 werd onder toezicht oog van het toenmalige INCODER besloten, tot de onafhankelijke erkenning van het voorouderlijk grondgebied van San Martin en Palmeras (Nieuwsbrief 49)

Op het Wone Congres in oktober 2014 (Nieuwsbrief 58) werd in aanwezigheid van deze zelfde Inheemse Zaken en het INCODER voorgesteld de 22 gemeenschappen van het TICOYA reservaat te laten stemmen voor (1) geen enkele actie, (2) uitbreiding van het bestaande TICOYA reservaat of (3) onafhankelijke erkenning. Onder deze omstandigheden zouden de gemeenschappen er toch

vanuit moeten kunnen gaan, dat elk van deze drie opties ook haalbaar en legaal is?

Door zich binnen dit collectieve TICOYA reservaat te bevinden, hebben San Martin en Palmeras conflicten over het gebruik van natuurlijke bestaansbronnen door mensen die niet uit deze gemeenschappen komen en die ook soms uit de andere gemeenschappen van het TICOYA reservaat komen.

In juli 2017 schreef Inheemse Zaken een concept waarin werd aangegeven dat San Martin en Palmeras administratief afstand moeten doen van het TICOYA reservaat om zo tot het onafhankelijk te erkennen reservaat te gaan behoren. Er werd natuurlijk door de twee gemeenschappen aangenomen dat dit gewoon een stap was in de procedure. De benodigde documenten werden verzameld (Nieuwsbrief 75).

Helaas, de drie vertegenwoordigers van Inheemse Zaken hadden tijdens de vergadering op 24 augustus j.l. nergens oren naar. Tot de stomme verbazing van de vertegenwoordigers van het ANT, de VN, de gemeenschappen en het TICOYA reservaat, bleven zij nu opeens stug volhouden, dat het illegaal is om een voorouderlijk grondgebied, waarin zich de aanvragende gemeenschappen niet bevinden te erkennen als onafhankelijk reservaat.

De tendens van de vergadering was duidelijk. Het is nu compleet niet (meer) relevant dat:

- San Martin en Palmeras al sinds 1982 samen een onafhankelijk reservaat hebben nagestreefd,
- de overheid eigenlijk nooit echt overleg heeft gevoerd met de twee gemeenschappen ten tijde van de erkenning van het TICOYA reservaat (wat voor hen helaas tot best wat conflicten heeft geleid),
- Inheemse Zaken zélf aanwezig was bij het Wone Congres in oktober 2014 en de drie opties heeft voorgesteld,
- de 22 gemeenschappen destijds autonoom voor onafhankelijke erkenning stemden,
- de administratieve afstandsname van het TICOYA reservaat, waar om werd gevraagd met het concept van 2017 netjes is goedgekeurd door de betrokken instanties,
- de onafhankelijke erkenning het beheer van de natuurlijke bestaansbronnen in het voorouderlijk grondgebied veel beter kan garanderen,
- er in het land veel méér multi-etnische reservaten zijn met vergelijkbare problemen, die óók opgelost zouden kunnen worden met onafhankelijke erkenningen.

Eerst werd er gesproken op beleefde toon en daarna gewoon boos, maar het maakte niet meer uit. De argumenten werden genegeerd door de drie vertegenwoordigers van Inheemse Zaken. Medewerking wordt simpelweg alléén verleend als de twee gemeenschappen kiezen voor een vergroting van het TICOYA reservaat met hun voorouderlijk grondgebied.

De vertegenwoordigers van het Amacayacu Nationale park waren stil en namen vrijwel geen deel aan de discussie. Ontgoocheld verlieten de inheemse leiders en de vertegenwoordigers van ANT en de VN het Ministerie. Was dit nou een overleg? Worden zó de zaken beslist in Colombia? Geen wonder dat er zoveel conflicten bestaan in het land!

De volgende dag werd er besloten nogmaals te overleggen, maar dan alleen met de vertegenwoordigers van het ANT en de VN.

De vergadering van de vorige dag werd geanalyseerd en de actuele situatie werd onder de loep genomen. Iedereen was het eens over één ding. De extreme positie van Binnenlandse Zaken heeft zeer waarschijnlijk te maken met de positie van de recent (juli) verkozen conservatieve president Duque. Zijn politieke stroming heeft weinig belangstelling voor de inheemse bevolking. Dit deels omdat deze bevolking massaal voor zijn tegenstander (Petro) stemde en deels omdat het vredesakkoord vooral over de boerenbevolking gaat. Internationaal is er nu druk om de vele mensen, die in de afgelopen decennia door het conflict van hun land zijn gevlucht, weer land terug te geven. Dus nu ligt de focus op de procedures voor land voor deze boeren en niet (meer) voor inheemse mensen.

Op dit moment zou vasthouden aan een onafhankelijke erkenning kunnen leiden tot

een definitieve negatieve uitspraak van het bestuur van het ANT (waarvoor het concept van Inheemse Zaken bijna bindend is), waarmee alle moeite van San Martin en Palmeras helemáál voor niets is geweest. Het proces gaat dan de archiefkast in en wie weet komt het daar wellicht nooit meer uit. Zeker niet als de overheid er geen belangstelling meer voor heeft.

Na een lang en emotioneel debat is er uiteindelijk in deze vergadering besloten mee te gaan met Inheemse Zaken om het bestaande reservaat uit te breiden met het voorouderlijk grondgebied van deze twee gemeenschappen. Hiermee zijn ze weer terug bij de aanvraag, zoals die werd ondertekend op 28 juni 2012 (Nieuwsbrieven 44 en 46) en ingeleverd bij het INCODER op 17 juli 2012 (Nieuwsbrief 45).

San Martin en Palmeras willen het liefst voorkomen dat het voorouderlijk grondgebied (mét alle natuurlijke bestaansbronnen en cultureel belangrijke plekken!) zomaar collectief grondgebied van alle 22 gemeenschappen van het TICOYA reservaat wordt (zoals het geval is bij een vergroting van dit reservaat). Het enige dat ze nu nog kunnen nastreven (om dat tenminste een beetje te waarborgen), is door te strijden voor een aparte paragraaf in de beschrijvingspapieren, zodat het gebied waarmee het TICOYA reservaat nu wordt uitgebreid exclusief onder beheer van San Martin en Palmeras valt.

Een speciaal Wone Congres van het TICOYA reservaat staat nu op de kalender voor begin oktober en dit zal waarschijnlijk betaald worden met geld van Inheemse Zaken. Volgens de vertegenwoordigers van Inheemse Zaken zal hiermee de zaak worden afgesloten en z.s.m. de beschrijvingspapieren op orde worden gemaakt. Dan begint voor San Martin en Palmeras het werkelijke beheer van het gebied...

Wilt u samen met de Small World Foundation steun bieden aan de mensen van de indianengemeenschap San Martin de Amacayacu en op de hoogte blijven van de lokale ontwikkelingen in deze verre uithoek van Colombia?

Maak dan jaarlijks 15 (of meer...!) over op:

Rabobank IBAN: NL28RABO0132726203

t.n.v. Stichting SMALL WORLD FOUNDATION te Baarle-Nassau,
o.v.v. 'niewsbrief' en Uw naam (BIC: RABONL2U)

Belangrijk: de stichting is aangemerkt als ANBI waardoor vaste jaarlijkse bijdragen belasting aftrekbaar kunnen zijn! Informeer eens bij je belastingadviseur!

Vergeet niet zo spoedig mogelijk ook uw e-mailadres door te geven: Heike van Gils (heike_van_gils@hotmail.com) Nogmaals, de bijdragen zullen uitsluitend besteed worden aan de ontwikkeling en uitvoering van de lokale initiatieven, onder begeleiding van de Small World Foundation. De uitgaven zullen zo veel mogelijk vermeld worden in de nieuwsbrieven. Voor alternatieve (vormen van) bijdragen, graag informeren bij bovenstaand adres.

U kunt zich te allen tijde opgeven voor de nieuwsbrief. Wanneer u graag één of meerdere edities van deze nieuwsbrief (nogmaals) wilt ontvangen via email, neem dan ook contact op of kijk op de website: www.smallworldfoundation.org.